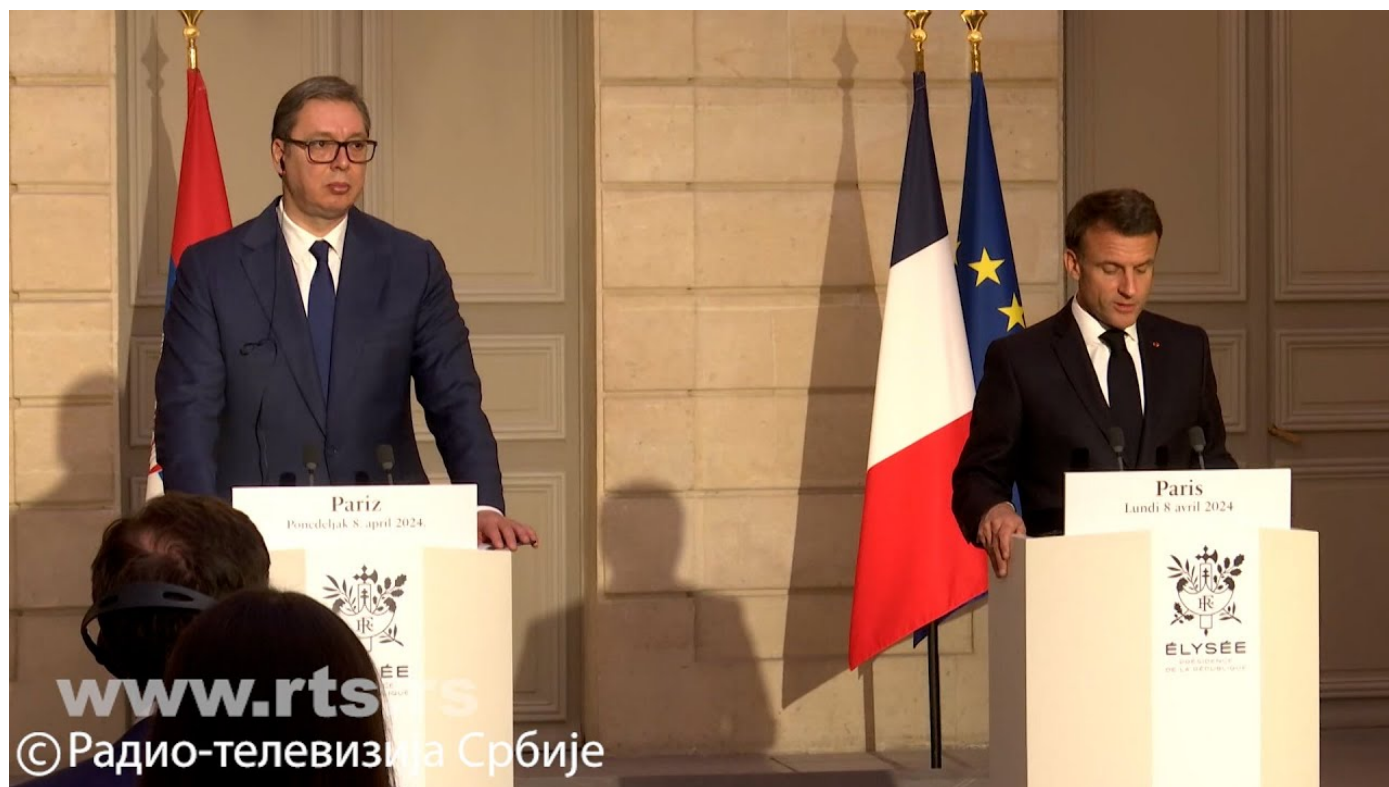

Београд планира набавку десетак француских борбених авиона "рафал" вредну три милијарде евра, показујући дугорочну посвећеност Западу након деценија ослањања на руске авионе, преноси Фајненшел тимес (ФТ). Очекује се да ће Србија потписати највећи уговор о оружју у својој модерној историји са Француском, што је знак како руски рат у Украјини подстиче једног од најближих савезника Москве да "диверзификује" куповину оружја.

Од руске инвазије на Украјину у пуном обиму 2022. године, председник Србије Александар Вучић је „фрустрирао“ европске званичнике одбијањем да се придружи западним санкцијама против режима Владимира Путина, држећи Србију отвореном за руске послове – истовремено задржавајући своју кандидатуру за придруживање ЕУ, пише ФТ.

Али како се притисак из Европе и САД повећавао, Вучић је почео да дозвољава испоруке муниције српске производње у Украјину и да купује западно оружје, поред кинеских и руских система које тренутно користе српске оружане снаге.

„Очекује се да уговор буде потписан у наредна два месеца и у присуству председника Француске“, рекао је Вучић прошле недеље у Паризу после састанка са француским председником Емануелом Макроном. „Одлучни смо да купимо нове авионе који би значајно побољшали наше борбене способности“, рекао је Вучић.

Званичник српске одбране рекао је за Фајненшел тајмс да је договор „испреговаран више од 90 одсто“, али да две стране и даље морају да се договоре о финансијским условима.

Рат у Украјини је „за нас убрзао диверсификацију“, рекао је званичник.

„Ослонили смо се на технологију совјетског типа и имамо неке дуге репове, потребу да одржавамо ту опрему“, рекао је званичник за ФТ.

Како је казао, због геополитичких околности сада није ни изводљиво, чак и ако желите, купити од Русије.

Макроново обраћање Вучићу и подршка Србији део његове стратегије

Лист подсећа да је Макрон последњих месеци користио све оштрију реторику о ризику за европску безбедност ако Русија не буде поражена у Украјини. Такође се све више фокусирао на земље које су некада биле у сфери утицаја Русије, као што је Молдавија.

Његово обраћање Вучићу и подршка уласку Србије у ЕУ део су те стратегије, а двојица лидера су разговарала и о улози те бивше југословенске земље у европској производњи муниције, наводи Фајненшел тајмс.

„Наши економски односи су добили прави подстицај... и можемо даље“, рекао је Макрон

након посете Вучића Паризу. Како је казао Макрон, разговори о одбрамбеним уговорима и енергетским пројектима „знак су политичког поверења и жеље за проширењем наших односа“.

Међутим, како преноси Фајненшел тајмс, чак и док је хвалио Вучић, Макрон је такође сигнализирао да жели да Србија предузме даље кораке ка западу, укључујући и признавање државности Косова.

„За Србију је важно да настави да конкретизује своје европске изборе, као што је усклађивање наших одлука о спољној политици“, рекао је Макрон, а преноси овај лист.

Српски званичник о промени тона

„Париз раније није био посебно заинтересован за овај део Европе. Али то се променило“, рекао је српски званичник за ФТ.

„Рафал“ је, како каже, „важна прекретница, али не и цела прича“, додајући да је Србија такође купила француске радарске и ракетне системе и наручила Ербас транспортне авионе.

Србија, чији се совјетски МиГ-ови 29 приближавају крају свог животног века у наредној деценији, жели да обезбеди непрекидну снагу ваздухопловства, пише Фајненшел тајмс.

Поред десетак авиона „рафал“ уговор ће укључивати помоћне системе, обуку и одржавање.

„Веома је важно да у комплекту са авионима иду и ракете ваздух-ваздух, које ће обезбедити контролу ваздушног простора“, рекао је за ФТ пензионисани генерал ваздухопловства Срето Малиновић. Србији су такође били потребни авионски радари и пратећа опрема за нападно-навигацију да би били део договора, рекао је он.

Док је Србија негодовала на НАТО након што је војна алијанса предвођена САД бомбардовала Београд 1999. године, сада је имала 'дугачку листу ствари које желимо да купимо од САД', рекао је српски званичник.

Пуна руска инвазија на Украјину довела је до тога да европске земље повећају трошкове одбране и помогла је Француској да постане други највећи извозник оружја после Сједињених Држава прошле године.

С обзиром на обновљену популарност „рафала“, њен произвођач „Дасо“ (Дассаулт Авиатион) суочава се са изазовом да производи авион већом брзином с обзиром на постојеће заостатке.

Извршни директор „Дасоа“ Ерик Трапиер одбио је да коментарише уговор о наруџби са Србијом.

(Файненшел тајмс-Н1)